

İTA

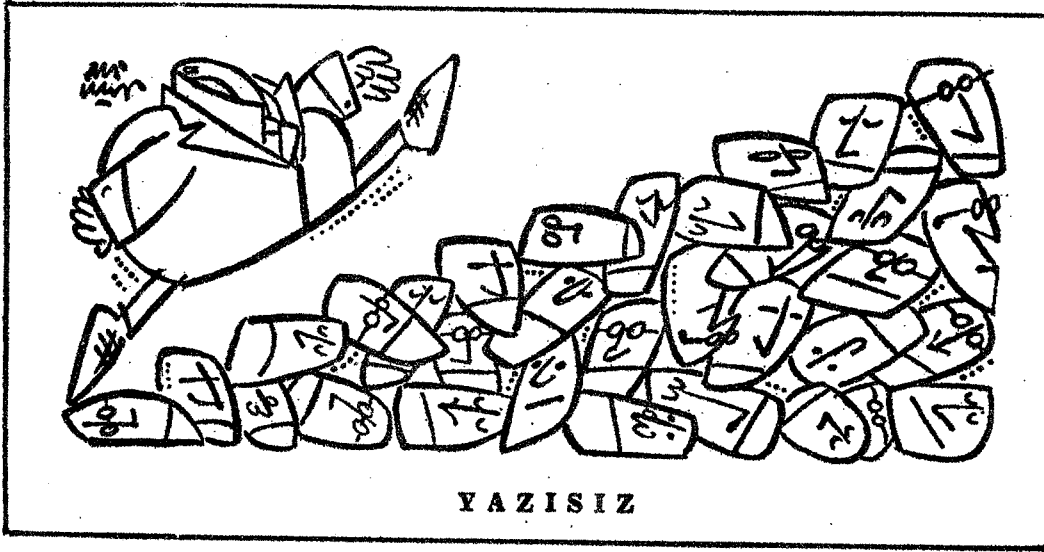
BÜLTEN BULLETIN

INFO-TÜRK AJANSI
INFO-TÜRK AGENCY
AGENTSCHAP INFO-TÜRK
AGENCE INFO TÜRK
INFO-TÜRK AGENTUR

COLLECTIF TURC D'EDITION ET DE DIFFUSION
SQUARE CH.M.WISER, 13/2 - 1040 BRUXELLES
TEL: (32-2) 230 34 72 - DEPOT LEGAL 2198
BANKA HAVALE HESABI: BBL 310-0148714- 02

AYLIK BÜLTEN
Yıl IV - Mayıs 1980
Türkçe 43
Yıllık Abone
Benelux 200 FB
Benelux dışı 250 FB

Bülten'de yer alan yazılar
INFO-TÜRK kaynak
gösterilerek kullanılabilir

YAZISIZ

1 MAYIS'I MEYDANLARDA KIZIL BAYRAKLARLA KUTLAYANLARA EL AÇANLAR

BRÜKSEL (İTA) - Uluslararası ilişkilerde bir ülke diplomasisinin başarılı olabilmesinin ana koşullarından biri, en azından kendi mantığı içinde tutarlı olmak ve belli bir kişiliğe sahip bulunmaktır.

Eğer bir ülkenin yöneticileri, söz gelimi "özgürlük dünyasının kalelerinden biri olmak" iddiasını taşıyorlarsa ve bu dünyanın da gerçekten "özgür" bir dünya olduğuna inanıyorlarsa, hiç değilse, bekçiliğini yaptıkları o dünyada artık tartışmasız kabul edilmiş bazı normları da benimsemek zorundadırlar.

1 Mayıs'ın "İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü" olarak tüm kapitalist ülkelerde işçiler tarafından kitlesel törenlerle kutlanması, bu normlardan biridir.

Ama, hem o dünyanın ileri karakolu olmakla övünüp hem de 1 Mayıs günü her türlü gösteriyi yasaklıyor ve ülkenin tüm ilerici sendika liderlerini sırf 1 Mayıs'ı kutlamak istedikleri için zandanlara tıkap işkenceden geçirtiyorsa, böyle bir yönetimin adı, her yerde "faşizan yönetim"dir.

./.

İşte Türkiye'deki yönetim, gerek Ecevit'in başbakanlığı sırasında, gerekse Demirel'in başbakanlığı sırasında, iki yıl üstüste 1 Mayıs gösterilerini yasaklamak, sendikacıları ve sosyalistleri tutuklatmak suretiyle, "koskoca yeryüzünde eşantiyon kabilinden birkaç örneği kalmış bulunan "faşizan yönetim"ler safında yerini almıştır. Hele, Türkiye işçi sınıfının yarım yüzyıllık bir yasaktan sonra 1 Mayıs'ı kitlesel biçimde kutlamağa başladığı Taksim Alanı'nda bu yıl 1 Mayıs günü askeri bandolara militarist marşlar çaldırmak suretiyle, bu niteliğini âdeta davul zurnayla ilan ettirmiştir.

Ama bu durumun en çelişkili yanı, "özgürlük dünyası"nın bekçiliğini yapmanın bedelini almak için Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal'ı kapı kapı dolaştırdıkları ülkelerde; beş on milyon dolarlık kredi için önünde bel bağlayıp gerdan kırdıkları kişilerin, aynı gün meydanlarda, kızıl bayraklar altında İşçi sınıfının dayanışma ve birlik gününü kutlamakta olmalarıydı. Örneğin bir Belçika Sosyalist Partisi lideri (ki Demirel Hükümeti'nin yardım için elaçtığı Belçika Hükümeti'nin iki büyük koalisyon ortağından biridir), M. André Cools, hem de sadece bir yerde değil, aynı günde Belçika'nın birkaç şehrinde, kızıl renkli parti ve sendika bayrakları altında (Belçika bayrağında kızıl renk yoktur), içtenlikle olmasa da, biçimsel de olsa, bu günün geleneksel gereğini yerine getirerek konuşuyordu.

1 Mayıs yasaklamalarına uluslararası tepkiler

Türkiye'de 1 Mayıs'ın yeniden yasaklanması, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da hakettiği tepkileri görmekte gecikmedi.

Sadece sosyalist ülkeler sendikalarını bir araya getiren Dünya Sendikalar Federasyonu değil, üçüncü dünyanın ve Avrupa'nın hristiyan eğilimli sendikalarını birleştiren Dünya İş Konfederasyonu da, arka arkaya bildiriler yayınlamak ve Türkiye'ye telgraflar göndererek yasaklamaları ve tutuklamaları protesto ettiler. Hattâ, Hür Dünya Sendikaları Uluslararası Konfederasyonu (ICFTU)'ya bağlı sendikalar, örneğin Belçika Genel İş Federasyonu (FGTB) de, DİSK'e yönelen baskıları şiddetle kınadı.

Kınamanın da ötesinde, DİK'in girişimiyle Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Sendikal Özgürlükler Komitesi nezdinde Türk Hükümeti aleyhinde dava açıldı.

Daha ilginç bir gelişme, yine Dünya İş Konfederasyonu'nun, "özgürlük dünyasını savunma" adına uygulanan 1 Mayıs yasaklamalarından ötürü Türk Hükümeti'ni, bugüne kadar "özgürlük dünyasını savunmanın bedeli"ni almak için elaçtığı IMF, OECD, Dünya Bankası, Avrupa Ekonomik Topluluğu gibi batı dünyasının uluslararası finans örgütlerine şikayet etmesi oldu. Bu örgütlerin yöneticilerine gönderdiği mesajlarda DİK, şu veya bu gerekçeyle Türk Hükümeti'ne sağlanacak maddi olanakların Türkiye'deki demokratik güçleri ezme yolunda kullanılması olasılığına dikkati çekti.

Evet, batı dünyasında ekonomik ve siyasal yaşama egemen bulunan uluslararası tekellere yaranarak, onların çıkarlarını savunarak alınan "ulufe"lerle bir süre ayakta kalmak mümkündür, ama tekellerin herşeyi en küçük ayrıntısına kadar belirleyebildiği dönemler de çok arkada kalmıştır. Bugün uluslararası karar mekanizmalarını etkileyen demokratik baskı güçleri de vardır. Bu mekanizmalardır ki, örneğin bir İspanya'nın, bir Portekiz'in, bir Yunanistan'ın, faşizan yönetim altında bulunmalarından ötürü, yıllarca Avrupa Konseyi gibi, Avrupa Ekonomik Topluluğu gibi uluslararası örgütlenmelerin dışında kalmasına yolaçmıştır.

Özünde Türkiye halkının uzun vadeli çıkarlarını hiçe sayarak kısa vadeli sınıfsal hesapları uğruna uluslararası finans örgütlerinin kapısını çalanlar, sırf "Avrupalı" denilsin diye Avrupa Ekonomik Topluluğu'na arkadan nal toplamak üzere katılmak isteyenler; bu mekanizmaları da göz önünde tutmak zorundadırlar. Türk Ceza Kanunu'ndaki faşist 141-142 maddeleri işletirken, 1 Mayıs'ları yasaklarırken, kendi "özgür dünya"ları içinde bile dışlanacaklarını hesaplamalıdır.

Faşizan yönetimin üç bakanı!

Ancak Demirel Hükümeti, bu gerçekleri dahi göremeyecek kadar bir aymazlık içinde sürüklenmektedir.

Örneğin, Lüksemburg'taki Avrupa Konseyi adalet bakanları toplantısına katılmak üzere gelen bir Adalet Bakanı Ömer Ucuza, 22 Mayıs 1980 perşembe günü Brüksel'deki Türkiye Büyükelçiliği'nde, Türk dernekleri temsilcileriyle yaptığı

bir toplantıda, Türkiye'deki siyasal şiddet olaylarıyla ilgili bir soruya cevap verirken, "Türkiye'de herşeyi yapmışız, ancak hapishaneleri düşünmemişiz. Hapishaneleri şimdi düşünmeğe başladık, bol bol hapishane yaptırıyoruz. Hapse tıkılınca komünistler de bizim fikrimize gelecekler," diyebilmiştir.

Milliyet yazarı Mehmet Ali Birant ise; Mayıs ortasında Brüksel'de NATO toplantısına katılan Türkiye savunma ve dışişleri bakanlarının kafa yapısını ortaya koyan şu gözlemleri naklediyor:

"Türk Savunma Bakanı Birincioğlu, bizlerin hayretler içinde bakışlarımız arasında, Alman yardımı konusundaki görüşlerini açıkladı ve '...doğrusunu isterseniz, şu Almanlar bizden hiçbir çıkarları yok ve hiçbir karşılık beklemeden yardım ediyorlar...Kendilerine çok çok teşekkür de ettim bu nedenle,' dedi. 'Aman beyefendi, kim kimin kara gözlerine yardım eder,' diyecek oldum. 'Yok, M.Ali Bey, gerçekten böyle: Ne çıkarları var söyleyin, adamlar bizim için çırpınıyorlar.' Ardından Dışişleri Bakanı'yla konuşmalar başladı. NATO, İran konusunda tek yanlı bir deklarasyon yayınlamış ve Türkiye de altına imzasını basmıştı. Bildiride İran'ın ne haydutluğu bırakılıyor, ne hırsızlığı... 'Bu bildiri imzalamakla, Türkiye'nin İran'a dostluk politikası gelişiyor mu?' Cevap: 'Neden gelişsin? Batılı müttefiklerimizle birlikte bir olayı kınıyoruz, sonra bunun barışçı yollarla çözümü için öneride bulunuyoruz.' Adamı önce dövüp arkasından avukatlığını yapmaya benzeyen garip bir tutum..."

Sınırcapılarımızda yurttaşlarımızın onuru...

Aynı bakan, yani Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, Hollanda Kraliçesi'nin taç giyme töreni nedeniyle gittiği La Haye'de de kendisiyle görüşen Türkiyeli işçilerin öfkelerini yatıştırmak için, "Avrupa sınır kapılarında hiçbir yurttaşımızın onuruyla oynamayız, buna izin vermeyiz," diye yüksek perdeden konuşmuştur. Konu, ay-yıldızlı pasaport taşıyanların Avrupa ülkeleri sınır kapılarında geri çevrilmesidir. Bakan yüksek perdeden konuşmuştur ama, o sözleri söylediği sırada yüzlerce Türkiyeli emekçi, varını yoğunu satıp savarak bir iş bulabilmek umuduyla geldiği Avusturya, Almanya sınır kapılarında yakapaça geri gönderilmiştir. Bırakın iş aramak için Avrupa'ya gelenleri, tedavi için veya turist olarak gelenler, hattâ Avrupa Konseyi'nin çağrılısı olan Türkiyeli gazeteciler dahi sınırcapılarında durdurulmakta, kendilerinden vize ücreti alınmaktadır.

Devletler hukukunda eşitlik ve karşılıklı saygı ilkesi esastır. Türkiye yurttaşlarını kendi sınırcapılarından çeviren ülkelerin vatandaşları Türkiye sınırcapılarında aynı işlemlerle karşılaşmakta mıdır? Eğer karşılaşmıyor, üstelik üç beş kuruşluk döviz uğruna kendilerine kırmızı halılar döşeniyorsa, buna resmen kapitülasyon uygulaması denir. Kapitülasyona boyun eğenlerin ise onur'dan sözlemeğe hakları yoktur.

Kaçak işçiler ve serbest dolaşım

Aynı bakan, sırf Türkiye burjuvazisinin işbirlikçilik yolunda daha da palazlanmasını sağlamak için, Yunanistan'ın üyeliğini bahane ederek, AET'ye tam üyelik için temas üstüne temas yapmaktadır. Ama "tam üyelik" şöyle dursun, ortak üyelik statüsü içinde bile Türkiye'ye tanınması gereken belli olanaklar, yöneticilerin kişiliksiz tutumları yüzünden bugüne kadar uygulamaya sokulamamıştır. Bunlardan biri, AET ülkelerinde Türkiyeli işçilerinin serbest dolaşımının 1976 yılından itibaren aşamalı olarak başlatılmasıdır. Ne var ki, üzerinden dört yıl geçtiği halde, serbest dolaşımın aşamalı başlatılması şöyle dursun, ay-yıldızlı pasaportlarla Avrupa'ya gelenler; niyetlerinin ne olduğu dahi anlaşılmadan teryüz edilmekte, Avrupa ülkelerine şu veya bu yoldan girmeyi başarmış olanlar ise, "kaçak işçi" olarak fırsatçı patronlar tarafından her türlü sosyal güvenceden yoksun olarak yok bahasına çalıştırılmakta, patronların ihtiyacı kalmayınca da kapı dışarı edilmektedir.

Bu uygulamaların kurbanı olan Fransa'daki Türkiyeli konfeksiyon işçileri aylardır seslerini duyurmak için çeşitli direniş eylemlerine başvurmakta, açlık grevi yapmaktadır.

Bu direnişe rağmen, Fransız Hükümeti, yabancı işçilere, özellikle de Türkiyeli ve Cezayirli gibi AET dışı ülkelere gelen yabancı işçilere ve öğrencilere baskıları artırmak için yasa üzerine yasa hazırlamaktadır. Bonnet-Barre yasasıyla, göçmen işçilerin, kamu düzenini bozdukları gerekçesiyle veya daha

başka sudan bahanelerle her an kapı dışarı edilebilmelerine olanak hazırlanmıştır. Imbert Kararnamesiyle bu önlemler yabancı öğrencilere de uygulanabilir hale getirilmiştir. Bu nedenlerle Mayıs ayında Fransa, 12 yıl öncesini anımsatan öğrenci direnişlerine sahne olmuştur.

Tezgahta yabancılarla ilgili iki yasa tasarısı daha bulunmaktadır. Stoléru Tasarısı'na göre, altı aydan fazla işsiz kalan veya istirahatli olan bir yabancı işçinin oturma izni iptal edilecektir. Ornano Tasarısı ise, yabancıların oturdukları konutlarda sürekli gözaltında tutulmalarına olanak vermektedir.

Hollanda'da ise kaçak işçilerin affını sağlamak için aylardır sürdürülen direniş hareketleri beklenen sonucu vermemiştir. Büyük çoğunluğunu Türkiyeli işçilerin oluşturduğu kaçak'lar için çıkarılan ilk yasa, sağcı çevrelerin baskısıyla hükümet geri çevirmiştir. İkinci kez parlamentodan geçirilen yasa ise, aftan sadece, Hollanda'da çalıştığı sürece sigorta primleri ve vergileri ödenmiş bulunan işçilerin, üstelik yanlarında kaçak olarak çalıştıkları patronla birlikte ilgili makamlara başvurmaları halinde yararlanabilmelerini öngörmektedir. Kaçakların yüzde 99'u, vergi ve sigortası ödenmeden çalıştırıldığına göre, pratik olarak bu yasadan kimse yararlanamayacaktır. İşte bu yasa parlamentodan geçerken Hollanda'da bulunan Türkiye Dışişleri Bakanı, hâlâ "onur çiğnetmemek" ten sözdebilmektedir!

Siyasal sığınmalar...

Emekgücünü yurt dışında satabilmek için çaresizlik içinde Avrupa ülkelerine gelen Türkiyeli emekçiler, tüm yolların kendilerine kapanması karşısında, son çare olarak "siyasal sığınma" istemine başvurumaktadırlar. Çeşitli tahminlere göre sadece Federal Almanya'dan siyasal sığınma isteyen Türkiyelilerin sayısı 50 bin ila 100 bin arasında değişmektedir. Aralarında gerçekten Türkiye'de faşizan uygulamalardan dolayı özgürlüğü tehlikeye düştüğü için siyasal nedenlerle sığınma isteyenler bulunmakla birlikte, sığınma isteklerinin ezici çoğunluğu ekonomik nedenlerden kaynaklanmaktadır.

"Onur savunucusu" Türkiye yöneticileri, başlangıçta siyasal sığınma isteklilerini "yurt dışında Türkiye'yi küçük düşürdükleri için kovuşturmaya uğrayacakları" tehdidiyle vazgeçirmeye kalkışmışlardır. Ancak, bu tehdit, siyasal sığınma isteğinde bulunanların bu isteklerinin kabulünü sağlayacak kuvvetli bir gerekçe sağlamaktan öteye gidememiştir. Çünkü, ekonomik nedenlerle iltica isteyen kişi, böyle bir tehditten ötürü "özgürlüğü tehlikede kişi" durumuna düşmektedir. Bu durumda bir kişiye ise Alman makamları sığınma hakkı tanımak zorundadırlar.

Döviz bedelli askerlik ve çifte vatandaşlık

Hükümetin yurt dışındaki işçilerden daha fazla döviz çekmek için hazırladığı "döviz bedelli askerlik" yasasıyla "çifte vatandaşlık yasası" da, özellikle genç yaştaki yüzbinlerce yurttaşın Türkiye'den kopmasını teşvik edici niteliktedir.

11.000 Dm bedel, 29 yaşında veya ona yakın yaşlarda bulunan işçiler bakımından ödenmesi olanaksız bir bedeldir. Bu yaşlarda bulunan bir işçi, askerliğini tam süre yapmak için Türkiye'ye gitse, yurt dışındaki işinden olacaktır.

Bu durumda, Federal Almanya'ya ya uyruk değiştirerek yerleşmek veya bu ülkede sığınma almak tek çıkaryol olarak görünmektedir. Nüfus artış hızının (0) noktasına dayanması nedeniyle, Federal Alman Hükümeti gençlerin Alman uyruğuna geçmeleri için her türlü kolaylığı sağlamaktadır. Alman uyruğuna geçen Türkiyeli bir genç ise, askerliğini Alman Ordusu'nda yapacak, böylece 11.000 DM ödemekten kurtulacağı gibi, üstüne dolgun bir harçlık da alacaktır.

Yaşı ilerlemiş olanların ise, "Türkiye'de askerlik yapmayı vicdanına ve inançlarına aykırı bulduğunu" ileri sürerek Federal Almanya'dan siyasal sığınma isteminde bulunabileceği, 10 Mayıs 1980 tarihli Alman ZDF Televizyonu'nun türkçe programında duyurulmuştur.

Oysa, Türkiye NATO kısılcısından kurtarılabilse ve savunmasını kendi ulusal gereklerine göre örgütleyebilse, silahlanmaya ve savunma silahlarının dışarıdan getirtilen yakıtlarına milyarlarca dolar harcamaya da gerek kalmayacağı için, yurt dışındaki genç işçilerin 11.000 DM ödemeden de Türkiye'de, herkes gibi, kısa vadeli temel askerlik eğitiminden geçirilmesi, böylece anayurtlarından kopmalarının sağlanması mümkündür.

SAG CEPHENİN AVRUPA'DAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLERE KÜLTÜREL SALDIRISI

KÖLN (İTA) - Demirel Hükümeti'nin Kültür Bakanı Tefvik Koraltan, yurt dışındaki Türkiyeli işçilerin kültürel sorunları konusunda Federal Almanya yöneticileriyle yaptığı bir dizi temaslardan sonra, Köln'de yaptığı basın toplantısında, geleceğe yönelik tasarıları açıklamıştır. Bu tasarıların hepsi, yurt dışındaki Türkiyeli işçilerin sağın kültürel etkisi altına alınmasını amaçlamaktadır.

Yurt dışındaki Türkiyeli işçilerin kültürel gereksinimlerini karşılamak üzere Dışişleri, Çalışma, Eğitim, Turizm ve Kültür bakanlığının sıkı bir işbirliği yapacaklarını belirten Koraltan, "Almanya'da 50 bin Türk'ün yaşadığı her bölgede 'kültür merkezleri' kurulacağını ve bu merkezlerde Türk çocuklarına gerekli olan terbiye ve kültürün verileceğini," söylemiştir.

Yurt dışındaki çocukların dinî bilgiden yoksun olduklarını, hattâ bu arada bazılarının hristiyanlığı kabul ettiğini belirten bakan:

"Türk çocuklarını eğiten öğretmenler, yeterince Türk kültürünü bilmemektedirler. İşte bu nedenle biz, çocuklarımıza gerekli terbiyeyi ve kültürü verebilmek amacıyla, 'Türkiyem' adlı bir kitap hazırlatıyoruz. Ayrıca, klasik Türk müziğinden, folklorumuzdan seçme parçaların yer aldığı, İstiklal Marşımızın bulunduğu ve Kur'an'dan sûreleri de içeren 6 adet kaset yapıyoruz. Bu çalışmaların tamamlanması halinde, her Türk ailesine, ihtiyacı olan bilgileri ve çocukları için Türk kültürünü vermiş olacağız," demiştir.

Bakan, konuşmasında, Federal Almanya'da görev yapan öğretmenleri de "ideoloji sahibi" diye suçlayarak, bunların geri çekilmesi ve etkisiz hale getirilmesi için elden gelenin yapılacağını belirtmiştir.

Esasen, geçen sayılarımızda da belirttiğimiz gibi, yurt dışında bulunan 3200 öğretmen, en azından aşırı sağın maşası olmadıkları için Demirel Hükümeti tarafından geri çekilmekte ve yerlerine ideolojik ve politik bakımdan aşırı sağ partilere yakın unsurlar öğretmen olarak gönderilmektedir.

Bakan'ın Türkiye'den gönderileceğini bildirdiği malzemeler; bu gibi "angaje" öğretmenlerin elinde, tamamen gençlerin aşırı sağcı olarak yetiştirilmesi ve faşist harekete kadro hazırlanması için kullanılacaktır.

Batı Berlin'de sağ'ın yeni bir girişimi

Batı Berlin'de kurulu İşçi Kültür Merkezi'nin Haber Kolu, sağ'ın bu şehirdeki yeni bir girişimiyle ilgili olarak şu açıklamayı yapmıştır:

"Batı Berlin'deki gerici ve faşist örgütlerden oluşan bir federasyon Senato'ya başvurarak, bu kentteki Türkiyeli çocuklarına din derslerinin ilk ve ortaokullarda kendilerinin belirleyeceği öğretmenler tarafından verilmesini istemiştir. Eğitim Senatörlüğü, bu istek üzerine, Batı Berlin'deki Türk Eğitim Müşavirliği'nin görüşünü sormuştur. Eğitim Müşaviri Adem Sarıyüce bu konuda Senato'ya olumsuz görüş bildirince, Türk Hükümeti tarafından derhal geri çağırılmıştır. Sarıyüce'nin yerine atanacak olan yeni eğitim müşaviri'nin bu konuda Senato'ya olumlu görüş bildireceğine muhakkak nazarıyla bakılmaktadır.

"Türkiyeli öğrenci velileri, bu endişe verici girişime karşı koymakta kararlıdır. Çünkü, Türkiye'de mecburi eğitim çağı süresince çocukların Kur'an kurslarına gitmeleri yasak olduğu gibi, okullarda din dersi görmeleri de mecburi değildir. Öğrenci velisi isterse, bu ders, bakanlığın tesbit ettiği bir program ve plan çerçevesinde, ancak sınıf öğretmenleri tarafından verilir. Uygulama ise müfettişlerce denetlenir. 'Hoca'ların ilk ve orta dereceli okullarda din dersi vermeleri, zaten varolan çatışmaların okullara da girmesine, yeni huzursuzlukların doğmasına neden olacaktır."

Öte yandan, Batı Berlin'de, aralarında İşçi Kültür Merkezi, Demokratik İşçi Derneği, Halkçı Devrimci Birliği'nin de bulunduğu 16-ilerici örgüt, 'Bozkutlara Karşı Mücadele Birliği' oluşturmuştur.

İlk olarak, MHP destekli Demirel Hükümeti'nin iktidara gelmesinden sonra faşizmin Türkiye'de ve Federal Almanya'daki tırmanışını anlatan bir bildiri yayınlanmış, ayrıca, ilerici örgüt ve kişilere yöneltilen tehditleri ve baskıları protesto eden basılı posta kartlarının Berlin Belediye Başkanı'na gönderilmesi eylemi düzenlenmiştir.

(M-H-ÖU-DG-14/5)

LA LOUVIERE'DE TÜRKİYELİ İŞÇİLER KÜLTÜR ŞENLİĞİ

LA LOUVIERE (ITA) - Belçika'nın maden bölgesindeki La Louvière Türk İşçileri Dayanışma Derneği, 17 Mayıs 1980 günü Haine St.Pierre Belediye Salonunda başarılı bir kültür şenliği düzenlemiştir.

Çalışmalarına geçen yıl başlamış olan TİDD, bir yıl gibi kısa bir süre içerisinde, tamamen maden işçisi olan kendi üyeleri arasından bir işçi korosu, bir folklor topluluğu, bir tiyatro grubu yaratmayı başarmıştır.

Demokratik işçi örgütü niteliğini koruyarak çeşitli alanlarda üyelerine yönelik eğitim programları da uygulayan TİDD, bu çalışmalarının ürünlerini Kültür Şenliği'nde sergilemiştir.

Derneğe bağlı Kadınlar Kolu ile Gençlik Kolu'nun da aktif olarak katıldığı şenlikte koro işçi marşları söylemiş, folklor topluluğu halk dansları yapmış, tiyatro grubu ise, sonaryosunu kendisinin meydana getirdiği üç oyunu sahneye koymuştur. Oyunlardan biri IMF'in Türkiye üzerindeki oyunlarını, diğeri paraya tamahkâr bir patronun sonunu, sonuncusu ise Türkiye'de bozkurtlarla polis işbirliğini yansıtmaktadır.

Gece de maden işçisi halk ozanı Lütfü Gültekin de, kendi yapıtlarından oluşan bir program sunmuş, son olarak da Otobüs filmi gösterilmiştir. (DG-17/5)

BELÇİKA'DA GÖÇMEN İŞÇİLERE YÖNELİK TERTİPLER

BRÜKSEL (İTA) - Belçika'da Brüksel'in statüsü üzerinde Fransızca konuşan kesim ile Flamanca konuşan kesim arasında patlak veren anlaşmazlık üzerine İkinci Martens Hükümeti'nin düşmesi, egemen çevrelere, işçi haklarını kısıma ve göçmen işçiler üzerinde baskıları artırma amacı güden yeni projelerini gündeme sokma olanağı vermiştir.

Hristiyanlar, Sosyalistler ve Liberaller'den oluşan ve Üçüncü Martens Hükümeti'nin kurulmasıyla sonuçlanan büyük koalisyon, anlaşmazlık konusu Brüksel'in statüsü sorununun çözümünü ilerideki bir tarihe ertelerken, emekçilerin sosyal güvenlik haklarını kısmayı, kamu hizmetlerinin ve ürünlerinin fiyat ve tarifelerini yükseltmeyi, vasıtalı vergileri artırmayı öngören bir dizi tasarıyı programına almıştır. Böylece, silahlanma harcamaları yüzünden meydana gelen 100 milyar Belçika Fransı'na yakın bütçe açığını kapatmak için, yüksek servetlerin ve gelirlerin vergilendirilmesi yerine, emekçinin kemerlerini daha da sıkıya yoluna başvurulmaktadır.

Yabancı işçilere yönelik olarak ise, Belçika'da süregelen hale gelen işsizlikten nasibini alan bir yabancı işçinin, çalışma izni taşısa bile, oturma izninin uzatılmaması, en etkin baskılardan birini oluşturmaktadır. Bu uygulamalar açıkça yapılmayıp, gizli tamimlerle yürütülmektedir. Öğrenim süresi uzamış olan yabancı öğrencilere de benzer önlemler uygulanmakta, kendileri derhal ülkeyi terketmeye davet edilmektedir.

Göçmen İşçi Örgütleri Bağlantı Komitesi (CLOTTI), Göçmen İşçiler Enformasyon-Yayın Örgütü (IDI), Belçika İnsan Hakları Birliği, MRAX, Objektif 82 Hareketi ve Belçika Demokratik Hukukçular Örgütü, yeni kurulan hükümete bir muhtıra vererek bu uygulamaların durdurulmasını, yabancılara güvenilir bir statü sağlamayı öngören tasarının parlamentodan bir an önce geçirilmesini ve yerel seçimlerde göçmen işçilere seçme ve seçilme hakkının tanınmasını istemişlerdir.

Limburg madenlerinde huzursuzluk

1979 Eylül'ünde Belçika'nın Limbourg maden bölgesinde vahşi greve yolağan huzursuzluk, sorunlara kesin çözümler getirilmediği, üstelik özellikle göçmen işçileri hedef alan yeni önlemler tezgahlandığı için yeniden hissedilmeğe başlanmıştır. Özellikle yabancı işçilerin ülkelerine yaz tatiline gittikleri döneme raslatılan ve böylece direnç görmeksizin uygulanması amaçlanan yeni önlemlerin başında, 6 günlük yol hakkının yıllık izinden çıkarılması ve bir aylık parasız izin olanağının kaldırılması gelmektedir. Patronlar, ayrıca, pazartesi ve cuma günleri izin kullanılmasını yasaklamak istemektedirler. (DR-IC-M-H-DG-20/5)

FEDERAL ALMANYA'DA KESİN DÖNÜŞ YAPMA ORANI DÜŞÜYOR

FRANKFURT (İTA) - Federal Almanya Çalışma Dairesi'nden yapılan açıklamaya göre, bu ülkedeki yabancı sayısı 4 milyon 140 bin'e, bunlar arasında fiilen işçi olarak çalışan veya işsizlik ödeneğinden yararlananların sayısı ise 2 milyon'a ulaşmış bulunmaktadır.

Federal Almanya'daki yabancı nüfus içerisinde en büyük grubu yüzde 34 ile Türkiyeliler oluşturmakta, onları yüzde 15 ile Yugoslavlar, yüzde 14 ile İtalyanlar izlemektedir.

Yabancı işçiler arasında da en büyük grubu 540.000 kişi ile Türkiyeliler meydana getirmektedir. Yugoslav işçilerinin sayısı 367.000, İtalyanların 300.000, İspanyolların 90.000, Yunanlıların 40.000, Portekizlilerin ise 59.000'dir.

1973'te konulan yabancı işçi getirtme yasağına rağmen, Federal Almanya'daki yabancı işçi sayısı beklenildiği şekilde azalmamıştır. Yasağın uygulanmağa başladığı 1974 Kasım'ından 1979 Haziran'ına kadar toplam yabancı işçi azalması yüzde 17,1 oranında olmuştur.

Türkiyeli işçiler arasında azalma oranı sadece yüzde 12,5'tur. Bu oran, İtalyan işçilerinde yüzde 11,9, İspanyol işçilerinde yüzde 43,4; Yunanlı işçilerinde yüzde 40,3, Portekizli işçilerde yüzde 28,2, Yugoslav işçilerinde yüzde 22,4 olarak tesbit edilmiştir.

İtalyanlarda düşüş oranının en alt düzeyde bulunmasının nedeni, İtalya'nın AET üyesi olması nedeniyle İtalyan işçilerinin serbest dolaşım hakkından yararlanabilmeleridir. Buna karşılık, Yunanistan, İspanya ve Portekizli işçilerin büyük kısmı siyasal nedenlerle ülke dışında buldukları için, bu ülkelerde faşist yönetimlerin yıkılmasından sonra geriye dönenlerin sayısı hayli yüksek olmuştur.

Göç'ün resmen durdurulmuş olmasına ve işçilerin yüzde 12,5'unun kesin dönüş yapmış olmasına karşın, Federal Almanya'daki Türkiyeli nüfus, doğum oranının yüksekliği nedeniyle, hızla artmaktadır. Nitekim Federal Almanya'daki yabancı işçiler arasında Türkiyelilerin oranına göre, toplam Türkiyeli nüfus oranının daha yüksek olması da, bu olguyu kanıtlamaktadır.

Sürekli artmakta olan yabancı nüfus, özellikle Kuzey Vestfalya Eyaleti'nde toplanmaktadır. Federal Almanya'daki yabancı nüfusun yüzde 31'i bu eyalette, yüzde 21'i Baden Württemberg'de, yüzde 16'sı Bavyera'da ve yüzde 11'i Hessen Eyaleti'nde bulunmaktadır. Toplam yabancı nüfusun yüzde 10'u ise Batı Berlin'de yaşamaktadır. Batı Berlin dışında yabancı işçilerin en yoğun buldukları Alman kentleri ise sırasıyla Frankfurt, Offenbach, Stuttgart, Münih, Remscheid, Köln, Düsseldorf ve Mannheim'dır.

(H-DG-5/5)

YURT DIŞINDA HAPİSTE BULUNAN TÜRKİYELİLERİN SAYISI 5.000'E ULAŞTI

BERLİN (İTA) - Yurt dışındaki Türkiyeli nüfusun artışına paralel olarak, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde polisiye olaylara adı karışarak tutuklanan veya mahkum olarak hapiste yatan Türkiyelilerin sayısı da hızla artıyor.

Interpol kanalıyla Türk makamlarına verildiği bildirilen bilgilere göre, halen tam 5 bin Türkiyeli yabancı tutukevi ve hapishanelerde bulunmaktadır. Türkiyeli tutuklu ve mahkumların 750'si kadındır.

En çok Federal Almanya, Yugoslavya ve Bulgaristan cezaevlerinde bulunan Türkiyelilerin 3 bin'e yakını uyuşturucu madde kaçakçılığıyla suçlanmaktadır. 2 bin'e yakın Türkiyeli ise cinayet, hırsızlık, dolandırıcılık, ırza geçme suçlamalarıyla tutuklu bulunmaktadır. Sadece 1979 yılında meydana çıkartılan 12 milyar liralık uyuşturucu madde kaçakçılığından ötürü tutuklanan Türkiyelilerin sayısı 603'tür.

Batı Berlin'den verilen bilgilere göre, bu kentteki beş hapisanede 185 yabancı tutuklu ve hükümlü bulunmakta olup, bunlar arasında ilk sırayı 69 kişiyle Türkiyeliler tutmakta, onu 26 kişiyle Lübnanlılar, 17 kişiyle Yugoslavlar izlemektedir. 185 tutuklu ve hükümlüden 119'unun, cezalarının bitiminde sınırışı edileceği bildirilmektedir.

(H-18-26/2)

GÖÇMEN İŞÇİLER İNSANA YAKIŞMAZ EVLERDE OTURTULUYOR

BRÜKSEL (İTA) - Belçika'da, biri Türkiyeli iki yabancı sendikacının birlikte hazırladıkları bir inceleme, Avrupa'nın en gelişmiş kapitalist ülkelerinde genel olarak emekçilerin, özel olarak da göçmen işçilerin nasıl insanlık dışı koşullarda oturmak zorunda bırakıldıklarını ortaya koymaktadır.

CSC/ACV Sendikası Türk Bölümü Sorumlusu Muharrem Karaman ile Faslı sendikacı T. Bedri'nin hazırladıkları ve Yüksek İşçi Kültürü Enstitüsü tarafından yayınlanan "Belçika'da Göçmen Konutlarının Koşulları" adlı incelemede, Belçika'daki tüm yabancıların yüzde 45.88'inin her türlü sağlık koşullarından yoksun konutlarda yaşadıkları, Belçika'nın bütün nüfusu açısından ise bu oranın yüzde 39.02 olduğu belirtilmektedir.

Sağlığa aykırı konutların üç bölgeye dağılımı ise şöyledir:

Brüksel bölgesinde toplam nüfusun yüzde 28.51'i, yabancı nüfusun yüzde 34.97'si; Flaman bölgesinde toplam nüfusun yüzde 37.63'ü, yabancı nüfusun yüzde 38.09'u; Wallon bölgesinde toplam nüfusun yüzde 45.29'u, yabancı nüfusun yüzde 54.95'i.

Sağlığa aykırı konutların yüzde 30'u ise, ne yapılırsa yapılsın ıslah edilemeyecek durumdadır. Islah edilebilir durumda olan konutlar ise, resmi makamlarca kendi haline terk edilmiş olup, özellikle yabancılar buralarda gayriinsani koşullarda yaşamağa mahkum edilmişlerdir. Çünkü göçmen işçi ailelerine, Belçikalıların yoğun yaşadıkları oturulabilir semtlerde konut verilmemekte, sadece yabancıların oturduğu ve bir nevi getto haline gelen semtlere ise belediyeler ellerini uzatmamaktadır.

İncelemede yer alan 1970 istatistiklerine göre, dar gelirli olan göçmen işçi ailelerine, yeni yaptırılan sosyal konutlara geçme hakkı tanınmadığı da ortaya çıkmaktadır. Brüksel'deki sosyal konutlardan yabancı ailelere ayrılanların oranı sadece yüzde 2,39'dur. Oysa Brüksel'in nüfusunun yüzde 18'ini yabancılar oluşturmaktadır. (Söz konusu inceleme aşağıdaki adresten istenebilir: Centre d'Information et d'Education Populaire - Fondation Travail-Université, 121 rue de la Loi, 1040 Bruxelles).

Almanya'da da göçmen işçilere izbeler uygun görülüyor

Öte yandan, 10 Nisan 1980 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yayınlanan bir inceleme göre, Türkiye'li işçilerin en yoğun buldukları Kuzey Vestfalya Eyaleti'nde koşullar daha da ağırdır. Türkiyeli işçilerin yüzde 20'si bodrum, çatı katı, baraka gibi yerlerde oturdukları halde, Almanların normal konutlara ödedikleri kiradan daha yüksek kira ödemektedirler. Türkiyelilerin oturdukları konutların yüzde 35'inde mutfak, yüzde 68'inde bağımsız tuvalet, yüzde 84'ünde banyo bulunmamaktadır.

Frankfurt kentinde de Türkiyeli ailelerin yüzde 80'i, oturdukları konutlardan memnun olmadıklarını söylemişlerdir. Üç Türkiyeli aileden birinin mutfağı olmadığı gibi, hemen hemen hiçbir evde sıcak su bulunmamaktadır.

Rüsselsheim'deki Opel Fabrikası'nda çalışan 5500 yabancı işçiden 3000'ini Türkiyeliler oluşturmakta, bunlar da fabrikanın açtığı özel yurtlarda kalmaktadır. Bir odada üç dört kişi bir arada kalan Türkiyeli işçiler, sırf konut bulamadıkları için ailelerini Almanya'ya getirememekte, yıllardır tek başlarına bakımsızlık ve özlem içinde yaşamaktadırlar. Federal Alman yasalarına göre konutlarda bir kişiye en az 12 metrekare yer düşmesi gerekirken, üç dört kişinin kaldığı yurt odalarının alanı 19 metrekareyi geçmemektedir. (MK-DG-M-10/4)

AVRUPA'DA KALICILIGIN GÖSTERGESİ: MÜSLÜMAN MEZARLIKLARI

MÜNİH (İTA) - Federal Almanya'daki Türkiyeli işçilerin bu ülkede kalıcılığının bir göstergesi de, yer yer müslüman mezarlıklarının kurulması olmaktadır. Eskiden ne bahasına olursa olsun ölümlerini Türkiye'ye göndererek (ki bu 300 bin Türk Lirası'ndan fazlaya mal olmaktadır) orada toprağa veren Türkiyeli işçiler, artık buldukları yerlerde müslüman mezarlıkları oluşturmaktadır. Kuzey Baviera'nın Forchheim kentindeki mezarlıkta 20 Türkiyeli yatmaktadır. (M-DG-9/3)